

NARODNI DNEVNIK

Štampa vsak dan opoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Redna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.-, inozemstvo Din 30.-.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SEMON GREGORČIČOVA ULICA ŠTEV. 12.

TELEFON ŠTEV. 552.

REDAKCIJSKO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 2.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisemna vprašanja naj se priloži s priložnim odgovorom.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 12.552.

Definirajte že enkrat „Narodno edinstvo“.

Šef docela izolirane SDS, g. Svetozar Pribičević, je objavil članek »Narodno edinstvo ali narodni sporazum«, v katerem skuša dokazati, da je edina fundamentalna politika naše države samo politika narodnega edinstva, ne pa politika narodnega sporazuma, kakor je dejal g. Uzunović. To pa vsled tega, ker pozna Vidovdanska ustava samo narodno edinstvo in tudi v ustavnem besedilu kraljeve prispege se govori le o narodnem edinstvu. Zato je politika narodnega sporazuma protustavna politika. Če ga sporazuma protustavna politika. Če se že govori o sporazumu, potem je g. Pribičević »samo za sporazum strank, da se čim prej in čim učinkovitejše izvede edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev«.

Argumentacija g. Pribičevića je bajno slaba. Da pozna ustava samo narodno edinstvo, ne pa tudi narodnega sporazuma, je stara stvar in morda ne samo njena največja prednost. Vsled tega pa, če ustava pozna samo narodno edinstvo, še dolgo ni rečeno, da je s tem stvar odločena. Ustava pozna tudi oblastne samouprave in več ko pet let je že preteklo, ko je bila ustava sprejeta, pa čeprav so med tem časom leta dolgo vladali tako čistokrvni državotvorci ko g. Svetozar Pribičević in tovariši, ni vendar o oblastnih skupščinah ne duha in ne sluha. Zato ustava pri nas še dolgo ni: Roma locuta, causa finita, temveč se bo za izvedbo ustave bil še dolgo trajen boj, predvsem pa za definicijo pojmov, ki jih je določila.

In med temi pojmi stoji na prvem mestu pojem narodnega edinstva. Ni zadosti, če pozna ustava narodno edinstvo, temveč treba povedati tudi, v čem da pravzaprav obstoji to narodno edinstvo. Ali naj bo to narodno edinstvo v tem, da Srbi, Hrvati in Slovenci opuste svojo individualnost in postanejo en narod, ali pa naj obstoji v tem, da naj ohranijo Srbi, Hrvati in Slovenci svojo individualnost, da tako čim najbolj razvijejo sile enega državnega naroda. Pa še cela vrsta drugih razlag o narodnem edinstvu je mogoča in dokler nimamo avtentične definicije o narodnem edinstvu, tako dolgo je tudi vsakdo lahko za to edinstvo, pa naj bo še tak nasprotnik g. Pribičevića in njegovih idej. Ravno ta nejasnost pojma pa je tudi kriva, da se lahko s tem pojmom slepomiš, ali kakor je bolj drastično dejal St. Radić uganja »švindla« in zato mora biti prva dolžnost vseh, ki so za narodno edinstvo, da ta pojem definirajo in šele potem ga morejo dokazovati in izvajati.

Avtentična definicija narodnega edinstva pa je brez narodnega sporazuma nemogoča, ker samo tisto narodno edinstvo bo pripoznano in bo obveljalo, ki ga bo priznala večina Srbov, večina Hrvatov in večina Slovencev. Politika narodnega sporazuma lahko vodi k narodnemu edinstvu in bo skoraj gotovo sigurno vodila, samo dekretirano narodno edinstvo brez sporazuma Srbov, Hrvatov in Slovencev pa je in ostane mrtvo orožje. To naša ustava jasno dokazuje. Pred petimi leti je ustava določila narodno edinstvo, dejansko pa se vračamo vedno bolj na pot narodnega sporazuma in od narodnega edinstva smo danes dalje ko pa pred petimi leti.

Narodno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev v državno-političnem oziru, jasna stvar! Toda v kulturnem? Kak jezik govori ta edinstven narod Srbov, Hrvatov in Slovencev? Kako se imenuje s skupnim imenom? Kdo ustvari njegovo skupno mišljenje? Na vsa ta vprašanja

Pogajanja za vstop SLS v vladno se prično v sredo.

Beograd, 25. oktobra. V političnem življenju se ni dal včeraj zabeležiti noben nov moment. Pašić se je včeraj še nadalje informiral pri posameznih poslancih radikalne stranke ene kot druge struje.

V središču zanimanja stoji še vedno vprašanje vstopa skupine dr. Korošca v vladno koalicijo. Zdi se, da v tem vprašanju do torka ali srede ne bo novih momentov, četudi se dr. Korošec stalno mudi v Beogradu. V torek ali sredo pričakuje, da pride Stefan Radić in takrat naj bi se znova začeli domenki o vstopu SLS v vladno, sedaj pa bolj odkrito in jasno kakor doslej. V vladnih krogih povdarjajo, da so radikali in HSS pristali na to, da vstopi dr. Korošec v vladno, toda pogoj je še vedno, da prizna ustavo. To bo menda tudi smer, v kateri se bodo razvijala pogajanja. Hkrati bosta sedaj koalirani stranki skrbeli zato, da ne utrpita nobene politične škode od vstopa SLS v vladno. Vsi krogi iz skupine dr. Korošca so v vprašanju vstopa njihove skupine v vladno jako rezervirani. V vladnih skupinah pa se s posebnim zadovoljstvom podčrtava dejstvo, da

na včerajšnji seji načelnikov opozicijskih skupin dr. Korošca ni bilo zračen.

ZA RADIKALE BO VODIL POGAJANJA DR. SRŠKIĆ.

Beograd, 25. okt. Dr. Korošec je včeraj glede vstopa njegove skupine v vladno v šaljivem tonu dejal, da on zato ne bo delal nobene prošnje in tudi ne bo na prošnjo nalepljal kolkov. To izjavo so nekateri takoj razumeli tako, kakor da je prišlo do preloma med dr. Korošcem in med vladnimi strankami. Med tem pa je v resnici stvar še vedno tam, kakor je bila predvčeršnjim.

Dr. Srškić je odpotoval v Sarajevo in se vrne v torek v Beograd. Potem se bodo pogajanja znova nadaljevala in tudi končala. Ker torej verzija o razbitju pogajanj med vladno in dr. Korošcem ni resnična, odpadejo same po sebi tudi vse razne kombinacije, ki so se na to navezovali in ki se bodo najbrže danes pojavile v vseh tistih listih, katerim je do tega, da bi današnja vlada čimprej likvidirala.

NOBENIH POMEMBNIH POLITIČNIH DOGODKOV V BEOGRADU.

Beograd, 25. oktobra. Včeraj predsednik vlade Uzunović še ni prišel v svoj kabinet. Po prepričanju njegovih prijateljev pa bo danes vsekakor že prevzel svoje posle, kakor je že sam zadnjič najavil.

Včeraj ni bilo nobenih značilnih posegov pri Pašiću. Vse je bilo mirno in brez dogodkov ter običajnega komentiranja. V klubih je bilo nekaj poslancev, ki se pripravljajo za delo v odborih.

Jutri ob 10. se zopet sestane skupščina, ki bo vzela v razpravo poročilo finančnega odbora o predlogu zakona o povračilu selitvenih stroškov oficirjem in drugim vojakom. Predmet ni posebno važen, zato tudi jutrišnja seja skupščine ne bo tako pomembna. Vendar pa je ostalo v Beogradu precejšnje število poslancev, ker se zanimajo za volitve odborov v novem zasedanju in za druge politične eventualnosti.

RADIĆ O SELJAŠKEM GIBANJU.

Zagreb, 25. okt. Stefan Radić je imel včeraj dopoldne v »Seljaškem domu« predavanje o seljaškem pokretu in o inteligenci. V svojem predavanju je najprej omenil nacionalizem, ki je dovel do svetovne vojne. Nato je govoril o naših političnih razmerah in je na koncu prešel na vlogo inteligence med seljaškim narodom in v seljaškem pokretu. Pri tem je dejal Radić, da je izgubil deset let, ko je hotel akademike organizirati za delo med narodom, pa mu ni to uspelo. Potem je pa sam šel med ljudstvo in delal dvajset let, tako da je končno uspel in zbral vse seljaške množice. Ta pokret

treba odgovoriti in šele potem je zadržana debata mogoča.

G. Pribičević pa se teh najtežjih vprašanj ne loti, temveč njemu zadostuje, da govori ustava o narodnem edinstvu in s tem je zanj stvar rešena. Toda stvar ni tako enostavna in samo z besedo se nasprotja ne dajo odpraviti. Narodno edinstvo, kakor je bilo sprejeto pred petimi leti, je samo ponesrečen poskus, da se z eno besedo nekaj manifestira, česar se ni moglo definirati. S tem pa ni še odpravljena potreba definicije, temveč to delo je treba na vse zadnje vendarle izvršiti in da se izvrši je treba sporazum-

prehajati sedaj tudi v Slovenijo, kjer postopoma napreduje in bo napredoval še dalje, ker je to edina rešitev. Kmalu bomo imeli ne samo vladno seljaško politiko temveč pravo seljaško vladno. Seljak mora v seljaški državi sam sebi vladati. Današnja vseučiliška mladina je vznikla iz seljaštva. Ona ima tudi ljubezen do seljaštva in do seljaške demokracije. Zato je je sedaj tudi vedno več v seljaškem pokretu in v stranki. Ta mlada inteligenca mora ostati zvesta ideji seljaške demokracije in mora delati za prosveto seljaštva, za ustvarjanje seljaške kulture ter za okrepitev vseh sil seljaškega pokreta in seljaškega naroda.

TUJE POSOJILO ZA ZGRADBO STANOVANJSKIH HIŠ.

Beograd, 25. oktobra. Predsinočnjim je bil zastopnik neke velike zagrebške banke pri trgovinskem ministru dr. Krajaču in mu izročil ponudbo neke velike inozemske bančne skupine za posojilo v socialne namene naši državi v znesku 100 milijonov dinarjev po jako ugodnih pogojih. Naša vlada je pripravljena, da sprejme to posojilo in ga porabi za zgradbo stanovanj v večjih mestih.

POGOJI ANGLEŠKIH RUDARJEV.

London, 25. okt. Tajnik rudarskega izvršnega odbora Cook je izjavil, da je pripravljen pristati na to, da bi posebno sodišče reševalo vprašanje delavskih mezd. Tudi je pripravljen začeti pogajanja z vladno in z lastniki premogovnikov, toda vprašanje osemurnega delavnika bi se moralo prepustiti referendumu samih delavcev.

nega dela vseh treh narodov, treba izvajati politiko narodnega sporazuma.

Za centraliste je naravno meglena politika narodnega edinstva najbolj priprava, ker jo more tisti, ki ima vladno v svojih rokah, najbolj po svoje izvajati. Ampak takega izvajanja je vse do grla sito in zato je nastala politika sporazuma, da se izvaja narodno edinstvo samo tako, da bo v skladu z željami in zahtevami naroda.

Ne: narodno edinstvo ali narodni sporazum, temveč: narodni sporazum, da pridemo do edinstva.

Nevarnost novih poplav.

SAVA RASTE.

Zagreb, 25. oktobra. Sava precej narasča, tako da je včeraj popoldne že dosegla višino 3.5 m. Ker je v Sloveniji in zapadni Hrvatski neprestano dež, ima Sava tendenco, da še naprej rase ter se dviguje po 4 cm na uro. Mestna občina zagrebska je ukrenila vse potrebno za zaščito svojega prebivalstva.

Hkrati javljajo iz Koprivnice, da se je tam razlila reka Koprivnica in predrla nasip, poplavišči pri tem vse predmestje. Povodenj se je začela okrog 2. popoldne. Med prebivalstvom je zavladala panika. Dosedaj nastala škoda je že precej velika. Nevarnost še ni minila.

SAVINJSKA DOLINA POD VODO.

Celje, 25. okt. Ker je narasla Savinja, ki še vedno prehaja iz svoje struge, se ves okoliš Celja in vsa Savinjska dolina nahajajo globoko pod vodo. Mnogo hiš, ki so bile v bližini vode, je poškodovanih ali uničenih. Voda dere s strašno brzino in odnaša s seboj vse, kar dobi pohištvo, vozove, drevje s koreninami vred. Na mnogih krajih ob Savinji so se utrgali plazovi in potegnili s seboj dreve. Prebivalstvo Celja prosi pomoči. Pomozna akcija za ves okoliš je bila hitro organizirana. Savinja neprestano raste. Utegnilo bi priti do še večjih katastrof.

ZASTOPNIK IRSKE NENADOMA ODSEL Z LONDONSKE KONFERENCE.

London, 25. okt. V političnih krogih so z velikim nezadovoljstvom sprejeli vest, da je irski državni predsednik Cosgrave nenadoma zapustil London, kjer je bil udeležen na britanski imperialni konferenci. Trde, da je došlo do spora in sicer radi tega, ker je bilo sklenjeno, da bo Kanada zastopala dominione pri Zvezi narodov. Doznava se, da se bo irska vlada samostojno obrnila na Zvezo narodov in jo prosila, da bi bila Irska sprejeta v Zvezo.

POLICIJSKE ODREDBE NAJ REŠIJO FAŠIZEM.

Rim, 25. okt. Na seji ministrskega sveta se bo sklepalo o uporabljanju novih policijskih mer za preganjanje političnih propagatorjev. Notranji minister bo predlagal ustroj nove policije.

RUMUNSKI KRALJ OBIŠČE MUSSOLINIJA.

Rim, 25. okt. Šef generalnega štaba Badoglio odpotuje danes v Bukarešto povabiti rumunske suverene, da marca ali aprila prih. leta posetijo Italijo. Maršala Badoglija je včeraj sprejel predsednik vlade Mussolini in mu dal potrebna navodila za to potovanje.

BOJ MED OPOZICIJO IN STALINOM SE NI KONČAN.

Varšava, 25. oktobra. Borba med sovjeti in med opozicijo traja dalje. Večina ni zadovoljna z izjavo Trockega in zahteva, da se Trocki izključi iz političnega biroa Zinovjev pa iz centralnega odbora komunistične stranke.

SPORTNE VESTI.

Zagreb, 25. oktobra. Nogometne tekme. Tekma Gradjanski : Simmering se je končala z 1:1. pri prvenstveni tekmi je porazil Hašk Croatia z 1:0, Uskok Makabe s 6:3, Slavija Slave z 2:0, Ilirija Viktorijo pa s 3:0.

Beograd, 25. oktobra. Igralo se je na vseh treh igriščih. Juniorji Jugoslavije so premagali juniorje Edinstva z 2:0. Jugoslavija pa Edinstvo s 3:1, Beogradski sportski klub je zmagal s 6:1, Sokol napram Šumadiji pa s 4:0.

Britanska konferenca.

19. oktobra so se zbrali v Londonu na državno konferenco zastopniki dominijonov in kolonij, da z zastopniki centralne vlade rešijo važna politična in gospodarska vprašanja, predvsem politična, ki se pojavljajo tu bolj, tam manj ostro že od začetka, zlasti pa od konca svetovne vojne. In najvažnejše vprašanje je vprašanje avtonomije posameznih sestavnih delov britskega imperija.

Da se mora Anglija zahvaliti za zmago v svetovni vojni predvsem svojim prekmorskim teritorijem, tega ne zanika danes noben Anglež. Rezervoar iz teh pokrajin je omogočil Franciji in Angliji, da sta vzdržali dokler ni prišla odločilna ameriška pomoč. Zato zahteva že čut dolžnosti, da ustreže Anglija v najširši možni meri željam in zahtevam svojih kolonij. In Anglija to storila — dasi je njeno stališče v tem oziru danes na videz težavno.

Prestijž Anglije nasproti kolonijam je slonel na njeni moči in ugledu, ki ga je vživela Anglija v kolonijah. Ko pa so začeli prepejavati te priproste vojake, ki so videli v Angležu človeka višje vrste, na evropska bojišča, in sta kolonijalni in angleški vojak skupaj zmagovala, stradala in trpela v sirelskem jarku pred sovražnikom, je začel nekoliko ginevati respekt kolonijalca pred Angležem. In takoj po svetovni vojni so se začele pojavljati zlasti v Indiji tendence, ki so šle naravnost za tem, da se ta glavna kolonija odcepi od Anglije. Sporadični upori, ki so nastali vsled tega, so bili sicer z lahkoto udušeni, vendar gibanje je ostalo. Zato gre danes Angliji predvsem za to, da spravi to gibanje v legalen tir. Vse to je predvideval že ob začetku vojne tedanji najboljši poznavalec ko-

lonij, lord Kitchener, zato se je instiktivno tako branil prevozu kolonijalnih vojakov na evropsko bojišče in je privolil v to še-le tedaj, ko ni bilo več drugega izhoda.

Ce zahtevajo danes kolonije, da pošljejo svoje poslanike v London in obratno, se zdi to na videz mnogo in bi kazalo, da se hoče počasi via facti iz dosedanjega državnega razmerja ustvariti meddržavno, od katerega je samo en korak in vprašanje moči do popolne odcepitve. In ravno tukaj je točka, ki je koncem koncev odločilna in za Anglijo v doglednem času še nenevarna.

Kajti Angleži niso ljudje, ki bi zavoljo forme zgubili vsebino izpred oči. Kakor ni s tem, da se je dalo dominijonom mesto v Zvezi narodov, niti najmanj trpela ideja enotnosti britskega imperija, tako bo tudi vprašanje poslanstev, ki jih bo Anglija skoro gotovo dovolila, zgubilo vzpričo gibčnosti angleške politike svoj prvotni pomen in postalo konvencionalna forma, na katero bodo kolonije ponosne, Angležem pa ne bo nič škodovala, tako da bo prav za obe strani. Efektivna moč kolonij nasproti Angliji je namreč precej iluzorna in največja kolonija, to je Indija, ima pravzaprav toliko političnih centrov, kolikor je narodov in plemen, to se pravi: brez števila.

Poleg tega so Angleži upravni uradniki — kakor nihče drugi, česar se kolonije dobro zaveda. Zato je jako, jako dvomljivo, ali bi se katera, tudi če bi mogla, hotela odcepiti od Anglije. Najbrže ne. In v tem leži vsa umetnost angleške kolonijalne politike, da izrablja kolonije in da one tega ne občutijo, zdi se jim, da je ta politika samo v njihovo korist.

Arbiter.

Opozicija v ruski komunistični stranki.

Z napetim pričakovanjem gleda na razvoj dogodkov v ruski komunistični stranki celokupna politična javnost, kajti imena Stalin, Trocki, Zinovjev so znana vsemu svetu in vsakdo dobro ve, da so to voditelji ruske komunistične stranke in da se danes ti ljudje v marsikaterih bistvenih vprašanjih ne razumejo. Istotako se nahajajo v nekakšnem deliriju tudi ostale neruske komunistične stranke, ker ne znajo najti prave linije v svojih politični orientaciji. Skratka lahko rečem, da dogodki v komunističnih taborih, zlasti pa v ruski komunistični stranki zanimajo ves svet.

Poglejmo si še nekoliko поближе razmerje med takozvano večino (Stalinovo strujo) in opozicijo (Zinovjevo) ruske komunistične stranke. Po različnih vesteh najrazličnejših časopisov bi človek sodil, da sta danes v sovjetski Rusiji dva labora komunistov, ki se med seboj celo streljata in to Stalinov tabor na eni strani in Trocki-Zinovjevov na drugi strani. Ali temu ni tako. Take vesti so pretirane, kajti vsaj take strašne opozicije, — da bi se streljala z večino — v ruski komunistični stranki ni!

Potrebno se mi zdi, da analiziram tudi načela radi katerih se obe struji pripravata za politično eksistenco.

Že v začetku onega nekonsolidiranega stanja po prehodu iz vojne (po 1. 1917) v mirno stanje so se pokazale v vodstvu ruske komunistične stranke prve intenzivnejše razlike, ko so voditelji revolucije in tedaj stranke začeli razlagati svoje načrte o praktičnem izvrševanju načel Marкса in Lenina v nacionalnem gospodarstvu sovjetske Rusije. Izvršiti na najboljši in na najkrajši način rekonstrukcijo sovjetskega gospodarstva — je bilo jedro in povod vsem načelnim razlikam različnih struj, ki so s svojimi tendencami mislili na najboljši način izvesti konsolidacijo socialističnega gospodarstva. Že sami načrti Lenina o novi ekonomski politiki (NEP) v sovjetskem gospodarstvu, z izdajanjem različnih

koncesij in drugo so vplivali na vodstvo stranke, da je po smrti Leninovi začelo hoditi na različna pota za konsolidacijo sovjetske Rusije.

In tako sta se sedaj izkristalizirali dve bistveno različni struji, ki vsaka na svoj način skušata doseči sanacijo sovjetske Rusije. Eno strujo vodi Josip Stalin, drugo Gregor Zinovjev in Trocki.

Stalinova struja hoče z energičnimi ukrepi zmanjšati produkcijske stroške ruske industrije in obenem tudi dvigniti produktivnost dela.

Nasprotno pa hoče Zinovjeva struja izvesti ekonomizacijo sovjetske Rusije na račun kmetijske prebivalstva; torej potom povišanja cen industrijskim produktom in potem upeljave visokih davkov na gospodarsko močnejše (bogatejše) kmete, da se dobe tako sredstva za izvedbo konsolidacije socialistične industrije.

Radi teh dveh načel se je pojavila v ruski komunistični stranki nekaka križa, zlasti pa tedaj, ko so voditelji opozicije začeli agitirati proti ukrepom osrednjega odbora ruske komunistične stranke.

V začetku tega meseca so se vršila v Moskvi in Leningradu članska zborovanja, ki so bila sklicana v ta namen, da se pred članstvom komunistične stranke pojasni stališče obeh struj in da se članstvo tudi odloči ali je za Stalina ali za Zinovjeva. Poročila o tem glasovanju pravijo, da je v dnevih 1. do 8. oktobra bilo v Moskvi na članskih zborovanjih navzočih 53.208 članov, od katerih pa se je za Zinovjeva izreklo samo 171 članov stranke, dočim se jih je 87 glasovanja vzdržalo; vsi drugi pa so glasovali za Stalina. Tudi v Leningradu je bil sličen rezultat — kakor poroča Pravda in Die rote Fahne. Pri volitvah dne 7. oktobra se je namreč od 34.180 navzočih članov komunistične stranke izjavilo za Zinovjeva 325, 126 se jih je glasovanja vzdržalo, a drugi so vsi glasovali za J. Stalina.

Upoštevati pa seveda moramo, da je strankin aparat nad vse terorističen, kajti pomisliti moramo, da je Josip Stalin diktator sovjetske Rusije. Vendar pa je značilen rezultat glasovanja v Leningradu, kjer je bila dosedaj znana Zinovjeva trdnjava.

Vodstvo komunistične stranke je tudi na strani Stalina. Značilno je, da so se že na letošnji konferenci v dnevih od 14. do 23. julija izjavili skoraj vsi za Stalina (43 : 4), to glasovanje se je izvršilo v CK — osrednjem odboru (izvršilnem komitetu). V osrednji nadzorstveni komisiji — CKK — pa so izjavili voditelji v istih dnevih zopet za Stalina. Razmerje je bilo tukaj 109 : 7.

Najvažnejše je vprašanje: Zakaj opozicija popušča?

Opozicija ne popušča zato, ker se je to glasovanje izreklo za Stalina. Pomisliti vendar moramo, da je Zinovjev igral najvažnejšo vlogo v III. internacionali in v ruski komunistični stranki sami in da bi ga zapustili ter — obsodili ruski komunisti, to je absurdno misliti. Glavni vzrok popustitve opozicije je: rdeča armada.

Nevarnost bi bila zelo velika, ako bi se razkol v stranki prenesel na rdečo armado in da se ta nevarnost odpravi — se je vodstvo opozicije umaknilo.

Sigurno je, da bi vodstvo ruske komunistične stranke — ki je obenem igralo tudi najvažnejšo vlogo v oktoberski revoluciji, — dopustilo, da bi se njihov spor prenesel tudi v rdečo armado, kajti nevarnost splošnega položaja bi postala tako velika, da bi se začeli majati stebri sovjetske Rusije in da bi začel groziti pogin ne le stranki sami, temveč vsem sovjetskim uredbam v današnji Rusiji.

Ta dejstva, ki jih ima pred očmi vodstvo ruske komunistične stranke, posebno pa J. Stalin, ki hoče obenem tudi na vsak način obvarovati enotnost in disciplino stranke, a ki jih upošteva tudi Zinovjev in Trocki so jako važna, kajti z poopravitvijo krize bi se razkol le še pojačal in kar je glavno in najvažnejše — razširil na vse sfere sovjetskega javnega življenja. Tega pa ne depusti ne diktator Stalin in niti ne Zinovjev.

Dosedaj so se ruski boljševiki v tej fazi svojega notranjega razvoja postavili kontra ultralevičarjem à la Zinovjev in obdržali stališče sedanjega diktatorja sovjetske Rusije — Josip Stalina. Kaj bo pa z vodstvom opozicije, pa bo odločila konferenca, ki se bo vršila že koncem tega meseca. Ali se bodo morali Zinovjev et Comp podati na počitnice, ali pa bodo morali priznati, da je njihovo stališče antileninistično, torej antikomunistično, kajti Josip Stalin je mnenja, da je edino njegova struja tista, ki zastopa — prave Leninove nauke.

A. Vikin.

Prosveta.

Mariborsko gledališče je 16. t. m. otvorilo sezono z Župančičevo »Veroniko Deseniško«. Vedno se sicer ne zgodi, da bi se naša narodna slovenska gledališča odvajala s slovenskim delom. To pot se je, kar naj bo v pohvalo upravi; in pohvalo še posebej, ker je pričela sezono z najboljšim slovenskim delom. In v pohvalo upravi ter igralcem naj bo, da so pevaliku in delu primerno in z vseni svojimi najboljšimi močmi pedali dramo. Režijo je vodil gospod Šest iz Ljubljane. Videlo se je, da je bila v dobrih

rokah. Ni pa res, kar je napisal neki kritik, da so igrali igralci samo zaradi tega dobro, ker jih je vodil dober režiser, ker so se pokoravali le njegovi volji in njegovemu hotenju. To bi bilo namreč napačno in tega igralci — vseh seveda ne mislim — tudi storili niso. Igralec mora pod spretnim vodstvom režiserja vendar poskusiti, sam ustvariti vlogo, kakor si jo on misli; drugače je navaden diletant. In ob tej priliki so igralci pokazali, da hočejo in da morejo sami ustvarjati. N. pr. gosp. Grom, ki je igral Hermana. Bil je naravnost izborn prav do konca, razen morda v žadnji sceni v ječi. Če g. Grom hoče, ima moč, in ko bi hotel, bi rastel. Kakor je Železnik dober igralec, vendar je bil za Friderika prešibak. In tudi preslabokrvno masko je imel. Kovičev Bonaventura še ni bil pravi jud. To bo trd oreh za slovenske igralce. Mnogo je problemov. Razbergerjev Jošt je bil dober, toda zakaj je govoril skoraj neprestano le proti ozadju? Vitez Ivan je bil premlad, sicer pa je to bolj pasivna vloga. Dober je bil Nerad; drugim se je poznalo, da se še šolajo.

Veroniko je igrala Kraljeva. Če je zamisel samo njena, je dokaz, da bo popadala Veroniko še boljše. V sceni z Jeliso vo je bilo preveč solz. Gospa Bukšekova je z Jeliso došla zopet eno svojih vlog. Včasih je bila visoko, le z Veroniko, kakor omenjeno, preveč jokava. Tudi dvorjanici sta držali dobro, posebno Geta.

Zupančičev jezik že sam lepoto izgovorjave ponuja. To so igralci najbrž sami čutili. In tudi publika se je zavedala velečine in lepote te drame. S srcem in s prisrčnostjo je počastila svojega pesnika. Dr. D—ik.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Ponedeljek 25. oktobra: »Drugi breg«, drama. Red A.
Torek 26. oktobra: zaprto.
Sreda 27. oktobra: »Joy«, igra. Red E.
Četrtek 28. oktobra: zaprto.
Petek, 29. oktobra: »Dr. Knock«, vojaška predstava. Izven.
Sobota 30. oktobra: »Slaba vest«, narodna igra. Premijera. Red C.
Nedelja 31. oktobra: »Drugi breg«, drama. Izven.
Ponedeljek 1. novembra: »Hamlet«, žalo-igra. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Ponedeljek 25. oktobra: Zaprto.
Torek 26. oktobra: »Rigoletto«. Gostuje g. Mirko Jelačin. Red C.
Sreda, 27. oktobra: I. intimni operni večer. Na čast čehoslovaškega narodnega praznika. Izven.
Četrtek 28. oktobra: Zaprto.
Petek 29. oktobra: »Nižava«. Gostuje Anton Bukšek. Red D.
Sobota 30. oktobra: »Grafica Marica«. Red B.
Nedelja 31. novembra: »Tannhäuser«. Izven.
Ponedeljek 1. novembra: »Seviljski brivci«. Izven.
Torek 2. oktobra: Zaprto.

Gostovanje tenorista Mirka Jelačina. Gospod Mirko Jelačin gostuje v naši operi še v torek, dne 26. t. m. in sicer poje vlogo vojvode Mantuanskega v operi »Rigoletto«. Predstava se vrši za abonente reda C.

V sredo, dne 27. t. m. na predvečer čehoslovaškega narodnega praznika se vrši v ljubljanski operi prvi intimni operni večer, na katerem sodelujejo ga Vilma Thierj-Kavčnikova, gđena M. Zaludova, ga. Stefanija Poličeva, gđena Božena Potučkova ter gg. Knitl in Balatka. Pred muzikalnim sporedom je slavnostni govor. Uprava vabi na to tradicionalno proslavo vse prijatelje čehoslovaškega naroda. Cene posameznih prostorov, tako sedežev kakor lož so za polovico nižje od običajnih opernih cen ter so sedeži v predprodaji od ponedeljka dalje pri dnevni blagajni v operi.

Violinski koncert Zlatka Balokovića. Kakor že javljeno, se vrši v četrtek, dne 28. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union pod okriljem ljubljanske Glasbene Matice violinski koncert, ki ga priredi znameniti jugoslovanski goslač Zlatko Baloković. Vijolinst Baloković je poleg slavnega Meštrovića morda edini jugoslovanski umetnik, ki uživa v resnici svetovno slavo. Njegovo sijajno umetniško igro pozna cela Evropa, koncertiral je v raznih krajih severne Afrike zaeno z našim pianistom Antonom Trostom, iz koncertnih poročil ga pa pozna ves glasbeni svet severne in južne Amerike. Za ljubljanski četrtek koncert si je izbral umetnik sledeči program: 1. Pugnani-Kreisler: Preludij in Allegro; Fiorillo: Adagio; Tartini: Variacije za Coreljeveto temo. 2. John Ireland: Sonata za gosli in klavir. 3. Bach: Ciaccone za solo gosli. 4. Sarasate: Andaluska romanca; Gordiner: From the Canebace; Manojlović: Igra udovica; Naches: Ciganski napevi. — Vse točke izjava na Grannerjevih goslih, ki so bile narejene leta 1732. Na klavirju spremlja umetnika miss Miriam Allen iz Newyorka. — Prodaja vstopnic v Matični knjigarni, cene običajne koncertne.

IZ LJUBLJANE V LONDON.

(Dalje.)

Naslednji dan nas »chairbanks« popelje v 81 km oddaljeno morskopalnišče Brighton. Mesto leži ob Rokavskem prelivu in se ga večji del razprostira po majhnem gričku. Steje pa danes blizu 150.000 prebivalcev in velja kot najbogatejša angleško kopalnišče. Poleg tega, da slovi kot kopalnišče, je znamenito in nad vse prijazno mesto tudi radi svojih številnih krasnih stavb. Ima namreč preko 80 cerkva — trikrat več kot London! — lep muzej, zidan v indijsko-kitajskem stilu in par drugih znamenitih palač. Ob obali se vrstijo veliki hoteli, tako da je pogled iz morja na mesto res zelo lep. Prav pod temi hoteli se nahaja glavna promenada in pa kopalnišča s številnimi kabinami. Zanimivo je pri kabinah to, da ne najdeš nikjer kabine številka 13, ampak povsod mesto nje 12a, ker Angleži misli v svoji praznovernosti, ki pa se nikakor ne sklada z njegovim značajem, da se isti dan najmanj utopi, ako mu slučaj nakloni kabinno številko 13. Sicer pa ne vidiš v kopalnišču nikjer nikake elegancije, kakršne smo vajeni po naših ali pa po italijanskih kopalniščih. Seveda da so za one, ki imajo dovolj denarja, napravljena posebna kopalnišča na odprtem morju.

Posebnost, ki sem jo tukaj zapazil, je tudi to, da ni dovoljeno moškim, da bi se kopali v samih kopalnih hlačkah, ampak treba je imeti kostum. Da, zgodilo se je celo, da je imel naš kolega odpeto naramnico kostuma, ker mu je bil premajhen, in takoj je bil paznik pri njem ter ga opozoril na ta nedostatek.

Morska kopel nam je vsem prav dobro delala. Ta blagodejni vpliv kopelji se nam je še dolgo poznal, kajti dobra volja in pa — lekota nas nista hoteli zapustiti. No, pa zadnjo smo kmalu za silo utešili s par bananami, ker smo vedeli, da nas v Londonu čaka dober čaj in pa »bread and butter«.

Pot nazaj grede je bila res krasna in naš avtobus je držal po gladki, ves čas asfaltirani cesti — v Angliji je namreč večina cest asfaltiranih — kar se je dalo ter nas v par urah vodil pripeljal pred naš Lyon's Corner House, kjer smo si končno veljavno »privežali dušo«.

Tako je bilo zaključeno naše potovanje po Angliji. Zalibog je bilo le malemu delu naše ekskurzije dano, da je nadaljeval svoje potovanje dalje proti severu v Sheffield in Edinburgh. Kakor so nam pozneje pravili, so bili tam gori še bolj gostoljubno sprejeti kot mi, a upajamo, da nam bo že še enkrat danja prilika, da pridemo zopet v te in one

kraje, da si vsaj nekoliko obudimo lepe spomine, ki nas vežejo na to deželo.

Mi pa počakajmo, da se naši kolegi vrnejo v Pariz, kar končno tudi ni napačno.

Sedaj šele zapazimo, kako velikanska razlika je med Parizom in Londonom. Priznati je treba, da je pariški promet zelo neurejen, zlasti kar se tiče »nadzemeljskih« prometnih sredstev. Človek ne pride nikamor! Metropolitanka pa je vedno vsa natrpana ljudi. Pa tudi ti številni avti tako neurejeno švigajo sem ter tja, da mora človek res paziti, da ga kdo ne povozi. Sicer pa kar se tiče okusa in mogoče tudi monumentalnih stavb — Parizu vso čast. Edino, kar mogoče slabo vpliva na tujca, je tista božja in večna napitina.

Tu v Parizu se je zopet pričela naša stara »lajna«: muzeji, galerije, cerkve itd. Bilo bi odveč popisavati vse to bogastvo, ki se nahaja v teh institutih, ker je čitateljem več ali manj znano na ta ali na oni način.

Srečno naključje pa je naneslo, da smo bili v Parizu v nedeljo po francoskem državnem prazniku, ko je vsakoletna velika iluminacija v Versaillesu. Samo posebi se razume, da te prilike nismo nikakor hoteli zamuditi. Že takoj po dvajsetih so začeli vlaki voziti trume ljudi v pol ure oddaljeni Versailles. (Konec prih.)

USMILJENIM SRCEM!

— **Opozorilo delodajalcem.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev pri izterjevanju ostalih premij opozarja, da je veliko delodajalcev, ki od urada jim doposlane plačilne loge kratkoma založe, dostikrat celo odprte. Urad uvede dolgotrajno prisilo izterjevalno postopanje, kar je v zvezi z velikimi stroški. Dolžniki se odzovejo šele krat, ko pride sodni organ, in zaprosijo urada razne plačilne ugodnosti. Ne samo taka malomarnost povzroča uradu vedno večje upravne stroške in je na ta način izčrpano upravne stroške znižati, ampak je zadržanje tudi strankam samim v škodo.

— **Elementarne neizdaje.** Na raznih
jih Amerike je divjal te dni silen orkan
je povzročil posebno veliko škodo na ot.
Kubi. V Havani je ugotovljenih 650 m
in 6500 ranjenih. Orkan je opustošil ka
10 mest in vasi. Škoda se ceni na 100 m
jonov dolarjev. Posebno veliko škodo je
nalo, sladkorne industrije. Nad 40 tovar

— Zrtev pohlepa po dobrem zaslužku. Na rojak Andrej Ivanšek v Newyorku si je prahnil tekmo let v potu svojega obraza 200 dolarjev (okoli 460.000 Din). Ob ves ta denar sta ga pripravila te dni dva premetena sloparja, od katerih je eden Slovenec, drugi pa je Slovák. Slovenec se mu je natvezil, da mu vložil svoje prihranke lahko v nekem podjetju, kar mu bo neslo 20% obresti in letno premijo 15.000 dolarjev. Ivanšek je bil sprva čisto vabljljivosti ponudbe hitro privrpljiv. Dvignil je svoj denar iz hranilnice. Drugi dne sta prišla k njemu sleparja ter prinesla seboj kovčeg in velik kup bankovcev. Ivanšek jima je izročil svoj denar, nakar sta mu izplačala lopova 20% obresti v naprej, shranila kovčeg zaklenila. Pustila sta ga v Ivanšekovem stanovanju, rekoč, da prideta ponj na slednji dan, ključ pa sta vzela seboj. Ker na drugi dan ni bilo, se je zdela Ivanšku stvar sumljiva, zato je odprl kovčeg s silo. Na svojo grozo je opazil, da se je nahajal v vsaki sveznju bankovcev samo po en 10dolarski bankovec na vrhu in spodaj, dočim je bil v sredi navaden papir. Lopova sta bankovce medtem ko sta položila sveznja v kovčeg, spreten način izmaknila, ne da bi bil Ivanšek kaj opazil. Ivanšek je prijavil zadevo policiji pa ima težko stališče, ker je zelo dvomljivo, če sta se predstavlila sleparja, ki sta ginila brez sledu, Ivanšku s pravim imenom

VLOM V PROSTORE DELAVSKE ZBORNICE

Vsa znamenja kažejo, da sta vloga M. Kmetičev družbo in Delavsko zbornico v uspešni vlogi v hranilnici v Mengšu deli iste družbe treh elegantno oblečenih mladih ljudi. Ni izključeno tudi, da izvršuje ta družba svoje vloge in tatvine pod vodstvom ravnarja iz umobolnice ubeglega vlomilec Klemenca.

Lasko. Smo sicer v zadregi kako bi naš nasebino nazivali. Trg smo sicer že nad 70 let ali, odkar je občinski odbor sklenil iz raznih razlogov povzdigi v mesto, je pač že tudi 200 dni, akoravno da so nam vsi ukrepi našega župana skrita tajnstvenost. Ker je naš soglasni občinski sklep merodajen, nudimo naš biserno lepi kraj mesto.

16. oktobra sta se poročila obceprijubljena gospodična Rea Elsbacher in Miloš Ryba. Svatbene slavnosti sta se osebno udeležila minister Otokar Ryba s soprogo kot stariša. Mladoporočca sta nastopila še isti dan ž nitanovskijsko potovanje na južno Francosko. Bila srečna! — V našem mestu sta zaprosila kar dva magistra farmaciae za lekarniško pravico, akoravno tega obrta dosihmal tukaj nismo poznali. Za ljudstvo bi pomenila lekarna sicer veliko ugodnost, ker pa je Celje neposredni bližini in ker imata oba zdravnik domače lekarne, menda nista neobhodno potrebna. — Zadnje dni se pri nas veliko govori o izpremembi gerentskega sosveta okrajnega zastupa. Slišimo da so se strinile za spremembo kar vse stranke skupaj. Na drugi strani slišimo, da se štili za gerenta moži, ki je tudi v Trbovljah gerentoval. Ne priporočam ga! — Zelo mučno se občuti pri nas velika redukcija pivovarniškega delavstva Unio. Poleti je delala družba velikanski promet, sedaj na zimo pa bi metala delavce na cesto, gospodje to se pa menda vendar ne bo zgodilo! — Poglavarstvo je ukazalo zapreti vodnjak pred hišo št. 84 ker se je izkazalo, da je vodnepitna. »Jutro« je pa ugotovilo, da so našli vodnjaku pri soli celo crkjenjo podgano. Te dni se je nahajal pri nas poštni revizor, ki je skontiral blagajno. — 17. t. m. obdržala Požarna bramba vinsko trgatve, ki je bila prav dobro obiskana. Da je koncem v selice gasilce vince razgrela in da so se snadli tudi ni čuda.

V drugem polčasu sta oba nasprotnika koprredna; Hermes se potegne precej obrambo, hoteč obdržati zmago. Zadnjih set minut je Primorje v vidni premoči, igra skoraj stalno na Hermes-ovi polovici. Kljub temu pa se mu šele tik pred kon-

Ljubljana.

[illegible]

posrežj zvišati rezultat na 3:2, ki pa ostane nespremenjen. Napad Primorja je v zadnjih 4. minutah zapadal dve sigurni šansi in s tem tudi tekmo, ki je za Primorje usodopolna, kajti Primorje je s tem porazom zdrknilo iz tretjega na zadnje mesto jesenske prvenstvene sezone. V resnici sicer plačement posameznih klubov v sedanji prvenstveni tabeli izvzemši Ilirije — nikakor ni realen, t. j. da ne odgovarja dejanski moči posameznih klubov. Nekateri klubi so imeli več sreče kot znanja, drugi več znanja in manj sreče, tretji pa precej znanja — toda kaj jim je slednje pomagalo, ko so pa igrali, mesto proti enajstim nasprotnikom (kakor je pri običaj med ljudmi, ki vzamejo sport resno), pa proti dvanajstim. Kaj hočemo, stojimo pa pred dejstvom, ki se ga ne da izbrisati. Zelim pa in upamo, da se nam v drugi polovici, t. j. v pomladanski ne bo serviralo takih krasnih evet, ki jih še nismo imeli čast videti v naši kranjski deželi.

Končni placement v jesenski sezoni je sedaj sledeči: 1. SK Ilirija 7 točk, 2. SK Sloven 4 točke, 3. ZSK Hermes 4 točke, 4. SK Jadran 3 točke in 5. ASK Primorje 2 točki.

Tekom cele tekme je prav nalhalno z majhnimi presledki deževalo, kar pa nikakor ni oviralo poteka igre. Igrišče je bilo prav dobro z izjemo prostora pred vzhodnim goalom, ki je bil v precejšnjem obsegu pokrit z vodo. Publika, ca. 200 po številu, je navdušeno sledila poteku igre. Tekmo je vodil še precej dobro sodnik g. Ahčan.

Leteti človek. Dunajski mehanik Anton Luč je po dolgoletnih poskusih konstruiral aparat, ki bo imel za posledico popolno preorientacijo v letalstvu. Izumil je letalni aparat brez nosilnih ploskev, ki se ga kaže s pomočjo malega motorja ter pritrdi s posebnim vijakom, ki ga je tudi Luč izumil, na letalo. Svoj prvi aparat je zgradil s primitivnimi sredstvi, vendar se mu je baje polet s tem letalom že posrečil. Cel aparat je težak 40 kg, katero težo pa upa izumitelj skrajšati na 30 kg. To letalo pa velja za 5-6000 Din, tako da si ga bo lahko vsak nabavil ter z njim letal. Bomo videli!

21 let Davis-cup. Francija, ki je od leta 1923 neprenehoma zmagala v evropski coni, je bila letos v drugič v odločilni rundi poražena od Amerike. Prej so bili resni tekmovalci Anglija, Amerika in Avstralija; je leta 1904 je prišla Belgija in leta 1921 Japonska v zadnjo rundo; leta 1923 in 1924 je bila Francija poražena od Avstralije. V odločilni rundi so dosedaj zmagali:

1900 v Bostonu: Amerika—Anglija 3 : 0.
1902 v Bostonu: Anglija—Amerika 4 : 1.
1903 v Bostonu: Anglija—Amerika 4 : 1.
1904 v Wimbledonu: Anglija—Belgija 5 : 0.
1905 v Wimbledonu: Anglija—Amerika 5 : 0.
1906 v Wimbledonu: Anglija—Amerika 5 : 0.
1907 v Wimbledonu: Avstralija—Anglija 3 : 2.
1908 v Melbourne: Avstralija—Amerika 5 : 0.
1909 v Sydneyu: Avstralija—Amerika 5 : 0.
1911 v Cristchurch: Avstralija—Amerika 5 : 0.
1912 v Melbourne: Anglija—Avstralija 3 : 2.
1913 v Wimbledonu: Amerika—Anglija 3 : 2.
1914 v Newyorku: Avstralija—Amerika 3 : 2.
1919 v Sydneyu: Avstralija—Anglija 4 : 1.
1920 v Aneklandu: Amerika—Avstralija 5 : 1.
1921 v Newyorku: Amerika—Japonska 5 : 0.
1922 v Newyorku: Amerika—Avstralija 4 : 1.
1923 v Newyorku: Amerika—Avstralija 4 : 1.
1924 v Newyorku: Amerika—Avstralija 4 : 1.
1925 v Philadelphiji: Amerika—Francija 5 : 0.
1926 v Philadelphiji: Amerika—Francija 4 : 1.

Leta 1901, 1910, 1915, 1916, 1917 in 1918 se tekma ni vršila. Skupno je zmagala Amerika desetkrat, Avstralija in Anglija pa šestkrat.

Amerika proti steniscirkusu. Sklep ameriškega saveza, da namreč noben amater ne sme nastopati proti poklicnemu igralcu, ni naperjen proti profesionalom vobče, ampak samo proti potovalnemu »steniscirkusu«

manajerja Pyle, kakor ga splošno imenujejo v Ameriki. Amerikanski savez namreč pripozna profesionalne samo tedaj, če se organizirajo tako kakor profesionalni golfa, nikakor pa ne dopušča tekem med poklicnimi igralci in amaterji, ker take igre polnijo samo žepe podjetnika in njihovih profesionalov. Vendar pa ni verjetno, da bodo teniški profesionali dosegli tako obsežno organizacijo, kakor jo ima golf-sport.

Opazja se pa, da je gornja prepoved že imela obsežen uspeh. Prvi prireditelj Pylejevega »cirkusa« v Newyorku je prisostvovalo 10.000 ljudi, drugi že samo 5000. V Ottawi je bilo celo že samo 3000 gledalcev.

Težkoatletiki kot maratonski tekači. Če bi bil kdo takega trdil pred 20 leti, bi se mu vsi smejali. Toda takrat je veljalo načelo, da so za težko atletiko sposobni samo težki, trenirani ljudje z veliko, čeprav zamašeno muskulaturo. Da tak atlet ni mogel teči niti po kilometra daleč, je umljivo. Toda danes izvajajo težkoatletske vaje in sicer s prav dobrim uspehom popolnoma normalno raščeni moški, sicer z močno razvito, toda dobro predelano muskulaturo brez običajnih trebuškov, ki goje razen dvigovanja uteži tudi še tek, skok in druga lahkoatletske vaje. Tako sta se zadnjega maratonskega teka na Dunaju vdeležila tudi težkoatleta L. Sedivec in R. Černik in rokoborec R. Niemeč. Vsi so pretekli celo, 42 km dolgo progo. Sedivec se je celo plasiral kot štirinajsti v času 3:35.05.

Železničarski shod.

Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev je sklicalo včeraj javen protesten železničarski shod proti nameravanemu podaljšanju nestalnosti železničarskega osebja za tri leta in proti redukciji železniških delavcev.

Shod, ki mu je predsedoval predsednik UJNZ, g. Jug, se je vršil ob 11. uri v prostorih tukajšnje kolodvorske restavracije. Udeležba je bila prav znatna — do 200 železničarjev.

Glavni govornik Deržić je navajal kot glavni argument proti redukciji železniškega osebja dejstvo, da pride v naši državi na 1 km železniške proge manj železniških uslužbencev, kakor pa v Avstriji in v Češkoslovaški. Pri nas pride na 1 km 8 uslužbencev, dočim jih pride v Češkoslovaški 12. Nameravana redukcija bo v škodo železnice samih. Slabega stanja železnice ni krivo morda dobro in pošteno osebje, zlasti slovensko, nego slabo gospodarstvo nezmožne uprave.

Zlasti pa je govornik izrazil ogorčenje železničarjev, da se jim hoče podaljšati nestalnost za nadaljna tri leta in to komaj 4 dni pred nastopitvijo polnomočnosti čl. 205. zakona o promelnem osebju, ki jamči stalnost železničarjev.

Predlagal je pet protestnih brzojavk proti nameravanim odredbam in sicer za ministrskega predsednika Uzunovića, za predsednika skupščine, na promelnega ministra ter na oba predsednika poslanskih klubov HSS in NRS. Te brzojavke so bile soglasno sprejete. Govornik je naglašal, da so poslali krajevni pododbori UJNZ že nad 50 protestnih brzojavk proti spremembji čl. 205., naslovljenih na predsednika vlade in predsednika skupščine.

Drugi govornik Korošec je pozivljaval navzoče železničarje, naj se organizirajo v UJNZ.

Shod je potekel popolnoma mirno in se je zaključil ob četrta na 13. uro.

POMEN IN ZNAČAJ VOJAŠKIH REVOLT V ŠPANJII.

O revolucijah in revoltah slišimo danes vsak den. Na dnevnem redu so na primer v Grčiji in na daljnem vzhodu — v Kini — tudi žari. Tudi Španija, domena generala Primo di Rivera ni na boljšem v tem oziru.

Španija je preživela tokrat leta že dve vojaški revoluciji. Vlada Primo di Rivera, ki je zastopnica militaristične stranke, se mora neprestano boriti s svojimi višjimi oficirji, ki ostro napadajo zunanjo in notranjo politiko diktatorja Španije.

Diktatorjeva nesrečna roka v notranji politiki je imela za povod povzročitev nezadovoljstva ne samo del. razreda, temveč tudi meščanskega ki stremi za tem, da pride do konsolidacije. Gospodarska kriza v Španiji je z vsakim dnem večja; o omejitvi vlada niti ne misli. Jasno nam torej je, da položaj, v katerem propada narodno gospodarstvo Španije, ne more ustvarjati simpatičnega razpoloženja napram vladi in njenemu predsedniku Primo de Riveri.

Obe vojaški revoluciji pa sta si v marsičem med seboj različni. Revolucionarno gibanje španske milice je imelo junija meseca t. l. premonarhistični značaj, ki je hotelo s svojimi republikansko-meščanskimi tendencami vrči Primo di Rivera skupno z monarhijo in upostaviti — republiko. Ali ta revolucija 24. junija se ni posrečila, ker so voditelji tega revolucionarnega gibanja kolebali, posebno demokratski generala Aguilera in Weyler.

Glavno vlogo v španski politiki je igrala že od svetovne vojne naprej takozvana vojaška zveza, ki je bila ustanovljena leta 1917. General Primo di Rivera, ki je v tej zvezi veliko odločeval, se je začel očitno proti njenim funkcionarjem boriti, kar je seveda izvalo nezadovoljstvo med vojaštvom. V zvezi sta namreč dve struji, ki med seboj tekmujeta, in sicer: infanterija in artiljerija. Obe trdita, da sta najbolj potrebni španskemu narodu. Primo de Rivera se je postavil na stran infanterije. To pa je še bolj razkačilo vroče španske duhove, tako, da so nasprotniki de Riveri začeli misliti zopet na revolucijo...

Med vlado in artiljerijo so se odkrito vneli boji septembra meseca. Vsa Španija gleda z vsjo pozornostjo na ta boj, kajti pričakovala je konec vojaške diktature in pade generala Primo di Rivera. Toda tudi to revolucionarno gibanje se je ponesrečilo. Vodstvo gibanja je bilo zopet neenotno. General de Rivera je zopet odšel kot zmagovalec.

Te vojaške revolucije so prvi važnejši simptom nove ureditve španske države. Diktatura v sedanji obliki zadaja Španiji samo udarce in sicer tako v gospodarstvu, ko tudi v zunanji in notranji politiki.

Militarizem Španije danes ugonablja nacionalno gospodarstvo. Vojaške španske operacije v Maroku so stale Španijo ogromne vsote, a vse to je šlo na račun delavskega razreda. Pa ne samo to. Ogromne žrtve militarizmu niso prinesle Španiji ničesar koristnega. Tanger, za katerega se je španska vlada polegovala, je za njo izgubljen. Ti porazi in te ogromne žrtve so nacionalno gospodarstvo spravile v strašno krizo. Španija se danes nahaja v najhušji gospodarski krizi. Zmage nad Marokanci so bile zelo jalove, kajti prinesle niso absolutno nič pozitivnega za sanacijo španskih financ, za rekonstrukcijo španskega gospodarstva.

Zato ni čudno, da je postala poleg mnogih evropskih vulkanov tudi Španija nevarno ognjeno žarišče v Evropi, katero zna vsak čas zagreti.

OTOK SREČNIH.

Viktor Auburtin piše v »Berliner Tageblattu«:

Mussolini se bavi z načrtom — Mussolini se bavi pogosto z načrtom — Mussolini se bavi trenutno z načrtom, da izroči otok Capri zgolj intelektualcem. To se pravi, dosedanje prebivalstvo bo moralo otok zapustiti in prebivati bodo smeli na njem samo intelektualci, nadučitelji, komponisti, arheologi, uradniki itd.

Škoda za lepi otok. Tako rad sem zahajal tja. Kako krasna je bila na pr. pot iz mesta po skalovju k Saltu. Sredi poti je stala gosilna, v kateri so plesale tri mladoletne deklice tarantelo. Popotnik je sedel za mizo, pil vino ter jih gledal, in ko so končale, so prisledle k njemu ter mu preiskale žepe.

In nekoč sem bil povabljen v Capriju ob dveh ponohi na makarone. Mož, ki nas je povabil, je bil brivec in jockey in nikdar v življenju nisem jedel takih makaronov.

Pripravil jih je z rokami in žrli smo jih z rokami.

In kako bo to sedaj? Mari bi jedli makarone, ki jih je pripravil kak docent zgodovine umetnosti? Jaz ne, bog obvaruj! Ali pa bi gledali, če bi plesali trije gledališki kritiki tarantelo?

Dijaški vestnik.

SE K VOLITVAM NA UNIVERZI.

»Narodni dnevnik« je prinesel 21. t. m. notice, da namerava poseči v letošnji volilni boj tudi g. Lojze Udé. Vest je bila nerodno stilizirana, zato moramo dati nekoliko pojasnila. G. Lojze Udé je napisal obširnejšo razpravo v kateri se bavi, z njemu lastno konsekvenco-logično borbennostjo, skoro z vsemi vitalnimi problemi slovenskega. Torej predvsem s »klerikalizmom in jugoslovenstvom«. Ker je temperamentno pisana razprava vredna vseobče pozornosti, materialne nepravilnosti pa še ne dopuščajo njene publikacije, se je že lanske leto odločil ožji krog Udéovih prijateljev, da ga naprosi, da prebere pred univerzitetno omladino svoje delo. Zamislili so si to predavanje kot diskusijsko bazo za koncentracijski pokret poštene slovenske omladine, ki ni samo vroča želja mnogih in mnogih v njenih vrstah, ampak tudi zgodovinska nujnost zadnje dobe. Oni ožji krog pa ni dobil še Udéovega dovoljenja, da se sme vršiti ta akcija sporedno z agitacijsko akcijo za predstoječe volitve. Ravnal pa je v dobri veri, da stvari to ne more škoditi in je že najvil Udéovo predavanje. Redakcija N. D. je prejela sedaj od njega pismo iz katerega prinašamo ono, kar je tudi za ostalo akademsko omladino lahko pobuda:

...izjavljam, da me nihče ni nič vprašal. Sicer pa je bojna parola za te volitve jasna in preprosta: če ne more biti reprezentanca ljubljanske univerze odločno slovenska in socialno-revolucionarna (obe fronti se pri nas v mnogočem krijeta), tedaj je bolje, da je ni. Po načelu: vezati se začasnó s programom bližnjim nasprotniki zato, da porazimo glavnega, bi bilo treba ponovno poizkusiti še z zvezo s klubom »Borba« »Zarja« in »Danica«. Kar bi bilo v širši javnosti zaradi velikega, cinično špekulativnega in doslednega protiklerikalnega terorja (mi vsi živimo več ali manj pod vplivom tega terorja) jugoslovenskega, takozvanega naprednega tiska, za zmago glavne smeri nevarno, posebno če je taktika slaba, mislim, da na univerzi ne bo nevarno. Zveza naj bi bila zasnovana na široki bazi s konkretno določenimi točkami delovnega programa, z enako odkritim priznanjem vsega onega, kar more biti skupno in kar ločuje. — Več kakor dati ta nasvet, mi je v tem času nemogoče storiti. Bilo bi dobro, ko bi mogli in hoteli storiti vse tako, kakor je prav, tudi brez mene... Priporočamo zanimivo pismo prizadetemu dijaštvu, da ga prediskutira.

Nedeljski »Slovenec« prinaša poziv, da naj katoliško dijaštvo ne podpisuje zahteve po spremembi volilnega reda. Radovedni smo, če bodo v resnici pozivu sledili, ko je njihov zastopnik pred pričami izjavil, da bi bil pripravljen polo tudi sam podpisati, kot je prebršan, da jo bodo njegovi tovariši, svoje mnenje je šele spremenil radi beležke v Narodnem dnevniku, ki ga je užalila, dasi ni mela namena, ker se je z njo le konstatiralo dejansko stanje, da stoji sedanji zastopnik kat. dijaštva v SSLU zelo pod vplivom samostojno demokratične večine.

Gospodarstvo.

DOBAVA DENATURIRANE SOLI V INDUSTRIJSKE SVRHE.

Tvrdkam, ki potrebujejo denaturirano sol v industrijske svrhe se naznanja, da uprava državnih monopolov kraljevine SHS, prodajni oddelek v Beogradu, kamor se je obračati s prošnjo za dodelitev denaturirane industrijske soli v industrijske svrhe, izdaja dovoljenja za nakup industrijske soli samo onim tvrdkam, ki so do tega upravičene po čl. 7. pravilnika, ki se glasi:

»Kdor želi kupiti industrijsko sol z denaturiranim stanju, mora vložiti pismeno prošnjo, opremljeno s takšno za prošnjo in za rešitev o odobritvi nakupa, v kolkih po zakonu o takšah ter v njej točno označiti:

a) v kakšen namen se zahteva denaturirano sol s točnim popisom, kako se jo bo uporabilo;

b) potrebno količino soli za šest mesecev;

c) oddelek finančne kontrole, v čigar okolišju je kraj podjetja;

d) s katerim denaturacijskim sredstvom naj se sol denaturira; in

e) kje naj se denaturira, ali v državnem solnem založišču ali v kupčevem podjetju.

Prošnji za nakup soli v denaturiranim stanju se priloži potrdilo pristojnega davčnega oblastva o plačanem davku za minulo trimesečje tekočega leta in potrdilo pristojne zbornice, iz katerega mora biti razvidno, da je dotično podjetje sodno protokolirano (oznati je treba naziv sodišča, številko in datum odloka o protokoliranju) in da potrebuje sol za obratovanje.

Prošnja se izroči oddelku finančne kontrole, v čigar okolišju je podjetje; ta oddelek jo pošlje po svoji srezki upravi finančne kontrole v rešitev upravi državnih monopolov — oddelku prodaje, s svojim poročilom: o tem ali gre ali ne gre za primer iz čl. 6. tega pravilnika, odnosno ali ima podjetje terensko zvezo s hotelom, kavarno itd. ali je nima in ali je bil prosilec kaznovan zaradi tihotapstva ali ne, in če je bil, kdaj, zakaj in s kakšno kaznijo.

Nekoliko o gorski nomenklaturi.

Naše imenje zahaja vedno bolj z domačega tira. Krivo je to, ker ne iščemo več imenotvorne podlage v narodni govorici. Turist in neturist je ne vpoštevata, celo uredniku »Planinskega Vestnika« niso sveta narodna krajevna izrazila. Vsa Gorenjska Dolina govori na Dovjem, a on piše »v« Dovjem. Pod Dovjem je kraj Mojstrana z naglasom na prvem zlogu, a sedaj čujemo že iz ust turistov, celo profesorjev in železniških nameščencev Mojstrana, s poudarkom na srednjem zlogu in »na« Mojstrani namesto pravičnega v Mojstrani. Zadnje čase je nazivanje naših gor postalo že strankarska domena. Naziva Prisank in Prisójnik za goro, vzpenjajočo se proti jugu od Kranjske gore, sta mi v mislih. Ena stranka piše dosledno Prisank, druga Prisójnik. Ta različnost kaže, kako smo nesložni in needni, a nikogar ni bilo dosedaj, ki bi ga zbudilo to nesoglasje.

Da je oblika Prisank napačna, ni dvoma. Nastala je tako kakor že zdavnaj zavrženi Štajner za Stenar v Vratih. Nemški Steiner so si prilagodili nemški turisti iz gorenjske izreke Stejnar kaj lahko, vodniki so jih posnemali, za njimi pa so slepo drli naši turisti in govorili Štajner. Da sedaj mnogi govorijo Prisank, da se razboriti ljudje celo trgajo za to nemško obliko, sem slišal na svoja ušesa. A množica ne odločuje v takih rečeh. Poslušati moramo živo narodno govorico. V ljudskih ustih se glasi ime te gore Prisovnk z akcentom na prvem zlogu in z razrahljano končnico. Tako mi je izgovoril ime postaren mož domačin, pristen Borovec. Tako se je glasila gora tudi onkraj Vršiča proti Trenti, ko sem se menil pred leti s pastirji. Nalčno ime ima vrh nad Medvodami, oz. nad Škofjo Loko, to je Osovnk, z naglasom na prvem zlogu. Tudi v ribniškem okraju na Dolenjskem imamo dva Osovnika: Mali in Veliki Osovnik, tu pa z akcentom na zadnjem zlogu in s polno končnico.

Osnova vsem tem imenom je prvobitna beseda solno, odkoder je deminutivum solnce. Solno ima še srbščina v besedi sunovrat (u = ol) in ruščina v besedah solnovshod in solnopek. Ime Prisovnik se je torej prvotno glasilo Prisolnik. Po gorenjski izreki l za v je nastalo Prisovnik in naposled Prisovnk, ko je akcent razrahljal končni zlog. Tak je nastanek tudi imena Osovnik.

Po tem razjasnilu je tudi izumetničena tvorba Prisójnik napačna, kajti v narodnem nazivu ni niti sledu o kakem j niti o akcentu na srednjem zlogu.

Pravilno naj torej poslej pišejo Prisovnik, Osovnik naše strokovne publikacije vodiči, zemljevidi, Planinski Vestnik, pa tudi časopisi in to, če le mogoče, z naglasom na prvem zlogu ali vsaj s pripomnjo, da je naglašati prvi zlog. Ker je pri krajevnih imenih važna narodna izreka, moramo gledati, da obdržimo v namesto l-a, torej Prisovnik, Osovnik ne Prisolnik, Osolnik.

Jako nejasno ime je tudi Četena ráven (ali po gorenjsko: róven) v hribih nad Poljansko dolino. Tudi tu moramo seči v starejšo glasoslovno obliko in ta je za navedeni pridevnik čretena. Podlaga ji je samostalniček čret ali čreta, ki znači močvir, močvaro. Čretena (ali po gorenjski izreki Četena kakor čevljev,

češnja za črevelj, črešnja) raven je torej močvirna raven. Res je na tej ravni polno mlak ali močil.

Nadejam se, da sem mnogim ustregel s to razpravo in jih prepričal, da je narodna govorica najtrdnjša podlaga nomenklaturi.

Anton Mikuš.

Opozorilo.

Opozarjam javnost, da sem plačnik le osebnih naročil. Pismenih pa le z mojim lastnim potpisom.

Ljubljana, 23. oktobra 1926.

Veličan Bešter.

Modno pismo.

Kreacije letošnje zime se odlikujejo po svoji mnogostranosti. Uniforma je svojo vlogo doigrala. Vsaka dama se oblači lahko po svojem osebnem okusu. Izdelava oblek postaja bolj komplicirana.

Tajla se pomika vedno višje, toda polagoma, da se privadijo oči. Od tesne tajle smo še daleč.

Mnogokrat imajo obleke nad tajlo zelo bluzasto obliko. Pogosti so volani, ki so spodaj špičasti, okrogli ali pa nazobčani.

Oblika plaščev je zelo mnogovrstna ter je odvisna od materiala. Pogosto vidimo prav mične cape-e. Posebno podjelno izgledajo plašči z dvojnimi pelerinami. Pelerina zadnje mode pokriva samo hrbet.

Plašč ima zgoraj čisto obliko bluze, dočim se oklepa na kolkih tesno telesa. Plašč s hrbtom v obliki bluze je zelo priljubljen, pogosto ima široke rokave.

Kožuhovina igra veliko vlogo. Garnitura iz kožuhovine je tako mnogovrstna, kot ni bila še nikdar.

Večerna toaletta je letos izredno lepa in bogata na fantaziji. Komplicirana izdelava

je združena s čarom barv, vsled česar so ti modeli izredno zapeljivi.

Umetna vezena iz biserov, kovine, kristala itd. se vidi pogosto, je pa lažja in manj gosta kot lansko leto.

Obilica mikavnih podrobnosti daje tem toaletam pariško noto. Vidimo vsakovrstne trakove, rese, boleroefekte, vihrajoče draperije, nabore in vsakovrstne druge frivolnosti, ki igrajo v kraljestvu mode tako važno vlogo.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

Celo v obljudeni Indiji ni mogoče, da bi človek cel dan mirno sedel na enem kraju, da ga divje živali ne bi imele za skalč. In v tisti divjini so divje živali, ki so prav dobro poznale tisto kapelico, prišle gledat usiljivo. Langurji, velike himalajske opice s sivimi zalisci, so bile naravno prve, saj jih je bila sama radovednost; prevrtnile so mu beraški lonec, ga kotalile po tleh, poskušale zobe na palici z medenim ročajem, kazale obraze antilopini kože ter naposled razsodile, da je človeško bitje, ki je tako mirno sedelo, povsem neškodljivo. Zvečer so poskakale s smrekovja in iztegavajoč roke beračile, naj jim da jesti. Tudi toplota ognja jim je bilo všeč in gnetle so se okoli njega, tako da jih je Purun Bhagat moral odmakniti, da je mogel do kuriva. In zjutraj je pogosto našel poleg sebe kosmato opico, ki je delila z njim odejo. Ves dan je ena ali druga njihovega rodu sedela poleg njega, strmela proti snegovju, ječala in gledala neizrekljivo modro in žalostno.

Za opicami je prišel barasingh, velik jelen, ki je podoben našim, samo jačji. Hotel si je oddrgniti kožo rogovja ob mrzlem kamenju kalijske sohe in je udaril ob tla z nogami, ko je zagledal človeka v kapelici. Toda Purun Bhagat se ni ganil in pomalem se mu je krasi jelen približal in mu povohal ramo. Purun Bhagat je pogladil s hladno roko vroče rogovje; ta dotikljaj je umiril vznemirljivo žival, ki je povsila glavo, in Pu-

run Bhagat ji je prav mehko oddrgnil in osnažil puhasto kožo. Pozneje je barasingh pripeljal košuto in jelenčka, nežni stvarici, ki sta pomlaskavali po odeji svetega moža, ali pa je prišel ponoči sam, ko so mu oči zelele v plapolajočem ognju, da vzame svoj delež svežih erehcv. Nazadnje je prišel tudi pižmar, najbolj plašen in skoraj najmanjši med vsemi vrstami jelenov, napevajoč velika, zajčja ušesa. Celo marogasti, tihi mushick-neabna je moral dognati, kaj pomeni luč v kapelici, in položiti svoj gobček Purun Bhagatu v naročje. Sveti mož je vse klical »moji bratje« in njegov rahli klic »bhai! bhai!« jih je opoldne privabil iz gozda, ako so bili v bližini daljavi. Himalajski črni medved, muhast, nezaupljiv — Sona mu pravijo — ki ima pod brado belo liso v podobi črke V, je več kot enkrat prišel mimo. In ker Bhagat ni pokazal, da se boji, je Sona pokazal, da se ne srdi, ga pomotrival, se približeval in prosjačil za kosček kruha ali nekoliko divjih jagod. Pogostokrat, ko je Bhagat v tihi zori stopil prav na vrh prelaza, da bi videl, kako stopa dan po snežnih višavah je našel Sono, ki mu je krevljal in momljal tik za petami, radovedno iztegaj sprednjo šapo pod padla debla in jih nepotprežljivo zopet umikal; ali pa so rani njegovi koraki zbudili Sono, kjer je ležal, in velika zver se je vzdignila na zadnje šape pripravljena na boj, dokler ni slišala Bhagatovega glasu in spoznala svojega prijatelja.

Skoraj vsi puščavniki in sveti možje, ki živijo daleč od velikih mest, so na glasu, da lahko delajo čudeže z divjinimi živalimi. Vendar je ves čudež v tem, da nikdar ne naredi nagle kretnje in da dolgo časa ne pogledajo

naravnost v došle živali. Vaščani so videli orise barasingha, ki je stopal liki senca po gostem gozdu za kapelico; videli so minaula, himalajskega fazana, ki je blestel v svojih najpestrejših barvah pred Kalijsko soho, in langurje na zadnjih nogah, ki so se igrali z orehovimi lupinami. Nekateri otroci so tudi slišali Sono, ki se je po medvedji navadi samcat oglašal za skalovjem — in Bhagat je zaslovel kot čudodelec.

Toda nič ni bilo njegovemu duhu bolj tuje kot čudeži. Njegova vera je bila, da so vse stvari na svetu eno ogromno čudo. Bil je prepričan, da na tem svetu ni nič velikega, nič majhnega, in dan in noč je skušal prodreti v osrčje vseh stvari, odkod je prišla njegova duša.

Ob takem premišljevanju so se mu neostriženi lasje valili po rami; ploščati kamen ob antilopini kože se je ob spodnjem koncu njegove palice nekoliko izdolbel, in ono mesto med drevesnimi koreninami, kjer je njegov beraški lonec počival dan za dnevom, se je povečal v jamo, ki je bila skoraj tako gladka kot rujavi lonec. Vsaka žival je natančno poznala svoj prostor ob ognju. Z letnimi časi je polje izpreminjalo svojo barvo; mlatišča so se polnila in praznila in vedno zopet polnila. Vedno zopet, kadar je prišla zima, so skakale opice med vejami, pokritimi z rahlim snegom. V vasi se je bilo malo izpremenilo. Svečenik se je postaral in mnogi tistih malih otrok, ki so prihajali z beraškim loncem, je sedaj pošiljalo svoje otroke, in če si vprašal vaščane, kako dolgo že biva sveti mož v kapeli vrh prelaza, so odgovarjali: »Vedno.«

(Dalje. prih.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phonix

Bilzu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji - tudi na obroče. - Večletna garancija.

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletalni stroj
DUBIED

Josip Petelinc, Ljubljana

Za jugoslov. patent št. 1978 od 1. jul. 1923 na:

„POSTUPAK ZA SEDRANJE UGLJENOVH ELEKTRODA POMOČU ELEKTRIČNE STRUJE“

(Verfahren zum Sintern von Kohlenelektroden mittels des elektrischen Stromes)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc.

Cenjene ponudbe na:

Ing. Milan Šuklje, Ljubljana Šelenburgova ul. 7

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano
Din 1.—.

Mesto gospodinje

Iščo izobražena gospodinja na srednjih let pri boljšem gospodu, lahko je tudi vdovec z otroci. Nastopijo lahko takoj. Cenjene ponudbe na upravo pod »Skrbna gospodinja«.

Hotelski sluga

Z daljšo prakso in lepimi izpričevanji se sprejme za 1. november 1926. Osebnostne podatke na upravo hotela »Union«, Ljubljana.

Kontoristinja

Z večletno pisarniško prakso išče mesto pri kakem večjem podjetju. Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Marljiva«.

Proda se ceno

mal železen štedilnik. — Naslov pove uprava lista.

Stekleno

strešno opremo imajo stalno v zalogi Združene oprekarne d. d. v Ljubljani.

Abonent!

dobijo dobro in poceni hrano v restavraciji »Pod skalco«, Mestni trg 11. Gostom se lahko postreže z domačo, arbsko, dunajsko in francosko kuhinjo. — Za jedila in vino preko ulice poseben popust. — Vsaki dan se vrši od 20. do 24. ure koncert. — Z radostjo pričakujem moje goste Josip Uran, restavracija

Gospodična

išče mesečno vodo s separatnim vhodom. Ponudbe na upravo lista pod: Soba

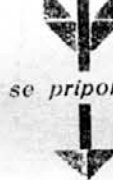
500 Din

nagrade

dam tistemu, ki mi preiskrbi službo kot sluga. — Naslov pove uprava lista.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA UL.

se priporoča

za naročila v tiskarsko stroko spadajočih del

Sprejme se

dva gospoda na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava lista.

Oglašujte v „Narodnem Dnevniku“!

Uprava „NARODNEGA DNEVNIKA“

prodaja

MAKULATURNI PAPIR

kg Din 4-50

KOKS-ČEBIN

Wolfsve 1/II. - Telef. 56.